

LIBERTARISCH TIJDSCHRIFT VOOR
INDIVIDUELE VRIJHEID EN
VERANTWOORDELIJKHEID
DE VRIJBRIEF

GEASSOCIEERD MET LIBERTARIAN INTERNATIONAL

FASCINEREND 1989

Ir. H.J. Jongen

Voorzitter Stichting Libertarisch Centrum

Bij het begin van dit nieuwe jaar wil de redactie u een gezond, gelukkig, vrij en productief jaar wensen.

Wij leven in een fascinerende tijd. Overal in de wereld vinden grote veranderingen plaats. Er zijn bewegingen die een positieve verandering teweeg brengen, maar er zijn er eveneens die net de verkeerde kant opgaan. En met positief bedoelen we dan uiteraard in de richting van meer **PERSOONLIJKE VRIJHEID** ofwel van meer Libertarisme.

Ik kan in dit kader slechts enkele punten aantippen. In praktisch alle landen werkt men in de richting van meer economische vrijheid. Domweg omdat het nu wel duidelijk is dat het socialistische systeem van staatsregulatie niet werkt. Privatisering is in! Zelfs in het Oostblok komt meer economische vrijheid. Weliswaar om machtiger te worden en zo het oorspronkelijke doel van wereldheerschappij eerder te bereiken. Terugtrekking van Russische troepen uit Afghanistan en Cubaanse uit Angola, kunnen de communistische macht een stuk terugdringen.

Vrijhandel binnen de landen van de EEG en vrijhandel tussen Canada en de Verenigde Staten kunnen van groot economisch nut zijn. Het gevaar van een handelsoorlog doordat blokken zich naar buiten als een fort opstellen, werkt weer negatief. Het domme van een handelsoorlog ziet u overigens snel in met behulp van het volgende verhaaltje dat ik kortgeleden hoorde.

Stel dat de EEG een geneesmiddel vindt tegen kanker en dat Amerika verbiedt dit in de V.S. in te voeren. Stel dan dat Amerika een geneesmiddel tegen aids heeft. Moet de EEG dan als tegenmaatregel verbieden dat dat in de EEG wordt ingevoerd?

In Nederland wordt het SOFI nummer ingevoerd. Wij hebben daar reeds lang voor gewaarschuwd. De greep van de overheid op alle inwoners zal daardoor sterk worden vergroot. Een groot gevaar voor persoonlijke vrijheid! We komen er nog op terug.

De versterkte aandacht aan het milieu heeft een positieve kant, maar bergt in zich nog meer staatscontroles en minder vrijheid. Een gevaarlijke ontwikkeling is dat men praat over de "Rechten" van dieren. Nog erger wordt dit als de Nederlandse koningin in haar kerstboodschap spreekt over: "... ook de bergen, de zeeën en de rivieren, hebben recht op onze zorg." Als nu ook stenen e.d. rechten krijgen, blijft er van de individuele rechten helemaal niets meer over.

U ziet het, goede en slechte ontwikkelingen. Het ligt mede aan ons hoe dit verder gaat. Wij werken voor **MEER PERSOONLIJKE VRIJHEID**, en wij zullen slagen.

MAANDBLAD 131/132

januari/februari 1989

Iwan die krediet zoekt	3
Nieuwe schaderisico's vereisen meer beveiliging	4
De politieke collaboratie vandaag	6
MYTHE 11	8
Macht	9
Open brief van Leon Nelen	10
Wat is Libertarisme	12
Uitnodiging	14

AGENDA

De bijeenkomsten in Schiedam worden, voor zover vallend op onze vaste avond (de eerste donderdag van elke maand) gehouden in: De Ark, Hargplein 101 in Schiedam-Noord, telefoon: 010-470.82.76. Voor info kunt u bellen met de redactie of het informatienummer voor de kring Rotterdam/Schiedam (na kantooruren).

De maandelijkse bijeenkomsten in België vinden plaats op de eerste woensdag van elke maand. Informatie hierover: redactie.

De maandelijkse bijeenkomsten van de kring Midden-Nederland vinden op iedere tweede maandag van de maand plaats. Voor telefoon: zie informatie.

0.00-24.00 dagelijks: THE BLACK BOARD: De eerste Noorse Libertarische Database voor Bell 300/1200 en CCITT 1200/2400 Tel.: 09-47-2555561 (voor België 00).

28 januari: Eurorep bijeenkomst te Amsterdam (Vertegenwoordigers van de diverse Europese Libertarische groeperingen).

2 februari: Drs. J. Smid; De eerste van een serie van drie lezingen over het Libertarisme en de acceptatie ervan.

2 maart: Drs. Smid: tweede lezing. "Libertarisme, Waarom 'verkoopt' het slecht. En was is wel de 'verkoopwaarde'?"

17-18 mrt.: Internationaal Vrijheids symposium in Lagos, Nigeria.

? mei: Derde en laatste deel van het drieluik van Jan Smid. Persoonlijke doelstelling; samenwerkingsmogelijkheden, vraag en aanbod van de markt. Het beginnen bij het begin van alle vraagstukken, dus aan de basis. De juiste datum zal in de volgende VB bekend worden gemaakt.

26/28 mei: Eurocon '89. The European Objectivist Conference in Amsterdam. Nadere info redactie VB.

10-13 juli: International Libertarian European Convention in Parijs.

The Jefferson School (of Philosophy, Economics, and Psychology).

Zomer conferentie: The Intellectual Foundations of a Free Society IV, te houden op de campus van de Universiteit van California, San Diego.

Sprekers o.a.:

Dr. Leonard Peikoff over Justice and Freedom From Force.

Dr. George Walsh over Judeo plm. Cristian Tradition.

Dr. Harry Binswanger over Ayn Rand.

Dr. George Reisman over Theory of Profit, Saving, and Economic Progress.

Dr. Hans Sennholz over Banking Crisis.

Mr. Peter Schwartz over Current Politics.

Verder info: Redactie Vrijbrief.

Aug. 1990: International Libertarian World Convention in Vancouver, Canada.

SLUITINGSDATUM

INZENDEN COPY

VRIJBRIEF 134 - 135 :

1 MAART 1989

INFORMATIE

Abonnement op de Vrijbrief (8 nrs./jaar elk nummer 16 tot 20 p.)

NEDERLAND:

f 50,00, abonneren door storting op bankrekening DE VRIJBRIEF, Amrobank 46.24.31.320, (Giro 8238 AMRO Amsterdam) of per cheque aan Libertarisch Centrum, Antwoordnummer 551, 3100 WS Schiedam.

BELGIE: BF 900,00.

Bank J. van Breda, Antwerpen nr. 645.1240465.64 of per cheque aan Libertarisch Centrum, Herenthalsebaan 109,2100 Deurne.

REDACTIE: W. van Hulten.

Fr. Haverschmidtlaan 31, 3116 JK Schiedam
Tel.: 010-4262724.

Kring Midden Nederland; Tel.: 03444-2121.

IWAN DIE KREDIET ZOEKT

Bewerking uit The Wall Street Journal 85 04-02
door W. Albada

Vertegenwoordigers van het Kremlin zijn onlangs in Washington geweest om te vragen om meer handel. De Russische onderminister van buitenlandse handel Vladimir Sushkov heeft gezegd dat hij graag enige hulp van de Verenigde Staten zou willen hebben om een fabriek voor robots te bouwen bijvoorbeeld. Zijn uitleg was dat ze hoogwaardige robots nodig hebben om spijkerbroeken te maken. Eenieder die dit gelooft kan ook wel denken dat de Sovjets biotechnologie willen hebben om Schotse whisky te maken en hoogwaardige materialen voor het vervaardigen van jazz-grammofoonplaten.

"... Hoogwaardige robots nodig ..."

Maar het ministerie van handel van de V.S., met de opzet om de handel te bevorderen, leent een willig oor. Tenslotte proberen de V.S. de relaties met de Sovjets te verbeteren en beide kanten zingen het oude nostalgische liedje over hoe vriendschappelijke handelsbetrekkingen de vijandigheid en het conflict kunnen intomen. Minister Baldrige heeft kameraad Sushkov verteld dat robots zeker op de agenda kunnen staan van de handelstop die gepland is in mei in Moskou. Uit wat we over de gesprekken tussen Baldrige en Sushkov hebben gehoord kunnen we opmaken dat de Sovjets nauwelijks bescheiden waren in hun verzoeken. Ze verzoeken opnieuw de status van meest begunstigde natie te krijgen, wat betekent dat ze behandeld worden zoals elke andere handelspartner.

"...Dat de Sovjets' kredieten willen hebben ..."

Maar ze zouden ook wel tevreden zijn met een herinwijzing van de handelssubsidie van de V.S. Het niet gepubliceerde interdepartementale verslag van de bijeenkomst zegt nadrukkelijk dat de Sovjets 'kredieten willen hebben als onderdeel van iedere overeenkomst op economisch vlak die wordt gesloten'. De Sovjets hebben altijd gebrek aan harde valuta, door de kosten die het onderhouden van een wereldwijde politieke invloedssfeer meebrengt en de moeite die ze hebben om producten te maken van voldoende hoge kwaliteit om tegen westerse harde valuta te verkopen.

Zelfs als degenen in de V.S. die de handel willen bevorderen zijn door de Sovjet belangstelling voor gea-

vanceerde technologie - die gewoonlijk zijn weg vindt naar Sovjet militaire projecten - dan zou er hun toch een lichtje moeten zijn gaan branden toen er gesproken werd over handelskredieten. West-Europa bevindt zich al op deze weg en draagt er de aanzienlijke kosten van. Zo werd er bijvoorbeeld de Siberische gaspijpleiding volledig voorgeschoten door de Europese kapitalisten die verbetering van de betrekkingen wensten, zodat de West-Europeanen duur gas krijgen dat ze bovendien eerst zelf met leningen subsidiëren. Sinds de jaren '70 hebben exportkredieten en officiële garanties door de regeringen aan het Sovjet blok Bonn, Parijs en Londen miljarden gekost. Het op enorme schaal verkeerd aanwenden van kapitaal, dat door de regering wordt gestimuleerd, is er zeker voor een deel schuld aan dat de economie in Europa zo weinig aantrekt. Toch zijn de Sovjets onvoorzichtig, hoe handig ze ook zijn in het krijgen van deze subsidies. Studies van de organisatie van economische ontwikkeling en van de Bank van Internationale Betalingen tonen dat de U.S.S.R. het westen ongeveer \$ 30-miljard schuldig is. Hiervan is \$ 20-miljard gesubsidieerd, waardoor de S.U. niet slechts hoort bij de landen met de grootste schulden, maar ook het land is dat voorop loopt als het gaat om dat deel van hun schuld dat door westerse

"... De Siberische Gas-pijpleiding volledig voorgeschoten..."

regeringen is gefinancierd. Men kan dit natuurlijk verklaren uit het feit dat de Russen, net als het Pentagon, enorm grote en dus verleidelijke contracten aanbieden. De V.S. willen geen kredieten meer aan de S.U. geven, maar het omkeren van deze politiek is het belangrijkste punt op de agenda van de handelstop met de Sovjets. Er zijn twee punten waarvan de Amerikanen doordrongen zouden moeten zijn. Het eerste is dat het handelsoverleg tussen de ene regering en de andere goed is voor socialisten, niet voor kapitalisten. Er is geen tekort aan Amerikaanse ondernemers die overeenkomsten willen sluiten waarbij beide zijden baat hebben, wanneer en indien de Russen er ooit in slagen op de wereldmarkt competitie te leveren. Tot het zover is heeft de Handel er geen belang bij verliesgevende zaken voor te staan met een beroep op de subsidies van de V.S. Het tweede punt is dat de detente zowel een politieke als een economische ramp was. De Sovjets hebben een goed gedrag beloofd in ruil voor overdracht van hoogwaardige technieken en miljarden aan kredie-

ten. In plaats daarvan kregen we Cambodja, Afghanistan, Polen en Nicaragua. Het was nauwelijks een goed voorteken voor de laatste detente dat Arthur De Nicholson Jr., majoor in het V.S.-leger, neergeschoten werd door een Sovjetsoldaat in Oost-Duitsland, dat zelf op de been wordt gehouden door West-Duitse subsidies. De detente was een episode in de Oost-West betrekkingen, die beloofde wat ze niet waar kon maken. In de mate dat de V.S. aan de S.U. technologie

gelijkwaardig aan die van de S.U. In de mate dat de Amerikanen de handel met de S.U. moeten subsidiëren, wenden ze kapitaal verkeer aan. Het ministerie van handel wordt verondersteld handel te bevorderen, maar iemand in de regering zou eens moeten vragen wat dit werkelijk voor de V.S. meebrengt.

"... \$ 20 miljard gesubsidieerd ..."

verkopen die militair toepasbaar is verhoogt ze voor de Amerikanen de kosten nodig voor een bewapening

(Uit bovenstaand artikel blijkt dat er niets nieuws onder de zon is. Ook nu nog wordt door Rusland krediet gezocht en de Westerse banken staan zich te verdringen om dit te verstreken red.).

NIEUWE SCHADERISICO'S VEREISEN MEER BEVEILIGING

Uit: De Pragmatist

Vertaling: J.O. Vrijhof

Waarschuwing: Hoogspanningskabels kunnen gevaar opleveren voor uw gezondheid; Uw inkomen verhogen kan leiden tot allergieën; en 's morgens opstaan kan dodelijk voor u zijn.

Neem deze waarschuwingen niet lichtvaardig op. De moderne wetenschap heeft ontdekt dat hoogspanningskabels, een hoog inkomen en opstaan uit bed tot nu toe onbekende medische risico's met zich mee kan brengen.

Deze verontrustende bekendmakingen zouden een heroverweging van het volksgezondheidsbeleid kunnen vereisen.

* Twee recente studies hebben elektriciteit met verhoogde kankercijfers in verband gebracht. Het New York Hoogspanningsleiden Project bestudeerde het voorkomen van kanker in die huizen in buitenwijken van Denver die dichtbij hoogspanningsleidingen en transformatoren lagen. De onderzoekers ontdekten dat kinderen die het dichtst bij de lijnen woonden, 1,7 keer zoveel kans hadden om kanker te ontwikkelen, en 2,1 keer zoveel kans op leukemie, dan kinderen die ver van de lijnen af woonden. De leider van het Project, David Capenter, noemde de bevindingen verontrustend."

Vorig jaar oktober, kregen deze statistieken een theoretische onderbouwing toen drie californische wetenschappers rapporteerden dat de activiteit van een aan kanker gerealteerd enzym verhoogd werd door een elektrische stroom door tumorcellen te laten lopen.

Ornithine decarboxylase, dat benodigd is voor zowel de groei van gezonde als van kankercellen, vertoonde drie keer zoveel activiteit in cellen die aan stroom waren blootgesteld dan in cellen die dat niet waren. Omdat kanker bestaat uit snelle, abnormale celgroei, wijst het experiment op een manier waarop elektriciteit kanker kan veroorzaken.

* Huidtests voor allergie in een willekeurig samengestelde groep van 14.000 gezonde vrijwilligers, leverden een aantal merkwaardige correlaties op tussen de gevoeligheid voor allergie en verscheidene sociaal-economische factoren. In de studie van het Ministerie van Volksgezondheid wordt vermeld dat mensen tussen de 18 en 24 jaar het meest gevoelig waren voor het krijgen van rode vlekken op hun huid van een verscheidenheid aan bekende allergenen. Diegenen die in stedelijke gebieden woonden waren veel gevoeliger dan degenen in landelijke gebieden. Bewoners van het Noordoosten vertoonden meer reacties dan Zuidelingen.

De verrassendste ontdekking was een directe relatie tussen allergene reacties en inkomen en opleidingsniveau. Mensen met een hoger inkomen en meer opleiding waren allergischer dan mensen met een lager inkomen en minder opleiding.

* In 1986 gaven verscheidene rapporten aan dat de kans op beroertes en hartaanvallen het grootst is tussen 8 en 9 uur 's morgens, kort na ontwaken.

Het bleek dat de bloeddruk snel stijgt na opstaan en dat trombose veroorzakende bloedcellen vooral 's morgens samenklonteren. Blijkbaar is de spanning van het opstaan na een nacht slapen, teveel voor sommigen om te verdragen.

HOOGSPANNING gevaarlijk

Deze studies zijn natuurlijk niet beslissend. Meer onderzoek is nodig voordat we toepasselijke veranderingen in overheidsbeleid kunnen overwegen. Als aanvullend onderzoek de bevindingen bevestigt, moeten we echter wat doen aan deze pas ontdekte dreigingen voor onze gezondheid.

We zouden onze afhankelijkheid van elektrische energie moeten heroverwegen. Hoogspanningsleidingen moeten naar beneden gehaald worden, en transformatoren moeten gesloopt worden. Huichelaars en profiteurs van elektriciteit zullen geblaas laten horen over het veronderstelde nut voor de gemeenschap, maar de menselijke gezondheid moet op de eerste plaats komen. Zonder een goede gezondheid kunnen we geen van de veronderstelde voordelen genieten.

Verantwoordelijke beleidsmakers zouden moeten overwegen het inkomen en de opleiding te beperken, tot lage niveaus, om ons te beschermen voor de blootstelling aan allergieën. Als we als top van het inkomen, laten we zeggen, 24.000 gulden nemen, en de schoolopleiding beperken tot 6 jaar zouden we miljoenen veilig beneden de allergene drempel houden. We zouden eveneens een geschatte 250 miljoen gulden besparen die elk jaar worden uitgegeven aan ziekenhuisopnames en doktersvisites die met allergieën samenhangen. Daar zouden we allemaal makkelijker door ademen.

Opsta-wetgeving zou voorzichtig moeten worden opgesteld. We zouden niet simpelweg het uur tussen 8 en 9 's morgens moeten afschaffen, of moeten bevelen dat mensen 's avonds moeten opstaan in plaats van 's morgens. Het is het opstaan zelf, en niet het moment waarop, dat het risico van een beroerte en van een hartaanval vergroot. Wakkerworden is duidelijk een gevaarlijke activiteit. Het beperken van de ontwaaktijd alleen betekent slechts het verschuiven van het probleem naar andere uren. We zouden een totale ban moeten overwegen op opstaan uit bed.

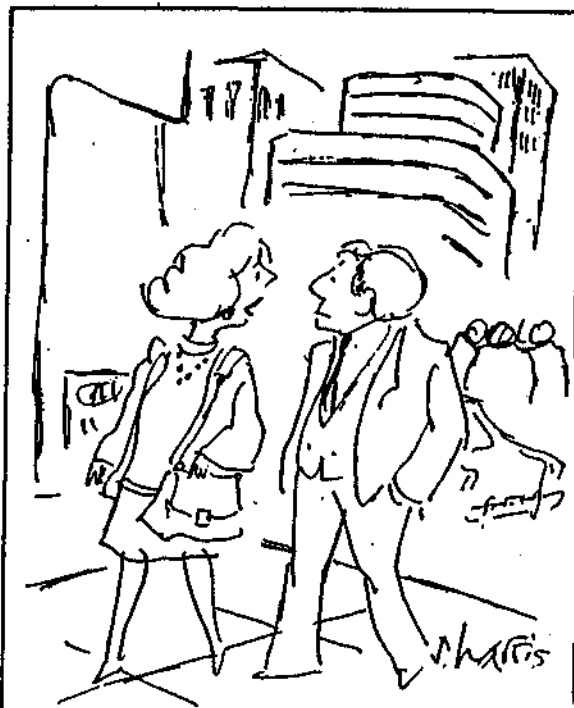
NOODZAKELIJKE REGELS VOOR EIGEN BESTWIL

Zo'n ban zou nieuwe maar niet onoverkomelijke overgangsproblemen met zich brengen. Degenen die in slaap zijn als de wet geldend wordt, moeten op hun plaats blijven. Degenen die al op zijn, mogen echter opblijven. Als ze eenmaal naar bed gaan, moeten ze daar echter voor hun eigen bestwil, in blijven.

Kortzichtige burgers zullen roepen dat het hier om een bruto ingrijpen gaat van hun individuele vrijheden.

Maar we hebben al snelheidsbeperkingen, verplicht gebruik van stoelgordels, beperking op het gebruik van verdovende middelen en talloze andere beteugelingen op de "vrijheid" onszelf te bezeren, dan om karig te zijn met een duidelijke winst aan openbare veiligheid. Laten we niet het zicht verliezen op de vele levens die we kunnen redden. Het menselijk leven dat we redden zou vergeleken moeten worden met de enkel geldelijke kosten die we moeten dragen, om dit te sparen. Toch is zelfs het koele afwegen van de geredde levens tegen het geld dat verloren wordt, uiteindelijk ontoereikend. Het menselijk leven is te waardevol om te offeren op het tweedelige altaar van genotzucht en produktiviteit. Als onze maatregelen ook maar één leven kunnen redden, dan is het het waard.

De schrijver, die anoniem wil blijven als aanvullende beveiliging, draagt rubberen leeshandschoenen om te vermijden snijwonden door papierranden en een daaropvolgende infectie van mogelijk AIDS dragende drukkerijmedewerkers te krijgen. (Wij vermoeden prof. P.I. Neut (vert.))

"Hoezo stemmen ?

Je kan toch alleen maar uit politicie kiezen!"

DE POLITIEKE COLLABORATIE VANDAAG

Door: C. Hosepied

Wiens brood men eet diens woord men spreekt. Meer dan ooit wordt vandaag deze volkswijsheid door intellectuelen waargemaakt. Honderden intellectuelen leven thans van belastinggeld dat door de overheid van de werkende bevolking wordt afgenomen om "herverdeeld" te worden. Vandaar dat die "herverdeling" kan steunen op hele boekenrekken "wetenschappelijke" literatuur van de betrokken "verambtelijke" intellectuelen.

Illustraties van een dergelijke politieke collaboratie van intellectuelen met de gevestigde orde vinden we zowel in Nederland als in België. Zo werd in dat land bijvoorbeeld een colloquium over "Economic models and distributive justice" georganiseerd. Tevens werd het vorige Waals wetenschappelijk economisch congres ingeleid door een referaat van P. VAN PARYS over "Een rechtvaardige verdeling van de levensstandaard" (1).

DE VIJAND

Het referaat van VAN PARYS bewijst tevens dat de betrokken intellectuelen niet alleen het politiek systeem verheerlijken maar eveneens de tegenstanders van dit systeem heftig aanvallen. Intellectuelen als represiemacht. Zo was dit referaat bijna uitsluitend gewijd aan de weerlegging van de libertarische kritiek op het begrip herverdeling. Die agressiviteit tegen het libertarisme valt eveneens te verklaren doordat het rechtvaardigheidsbegrip van de libertariërs samenvalt met het respect van de rechten van het individu en van zijn rechtmatig verworven inkomen, wat elke verdere beschouwing over "sociale rechtvaardigheid" - en dus eveneens het studiedomein waarmede de betrokken filosofen hun brood verdienen - overbodig maakt.

HET LIBERTARISME WEERLEGT?

De eerste 'weerlegging' van het libertarische rechtvaardigheidsbegrip is louter emotioneel. Voor de libertariërs zou er niets onrechtvaardigs zijn aan het feit dat mensen van armoede sterven. De referent verdoezelt met zijn kritiek dat enkel de rechtvaardigheid van menselijke handelingen kan worden beoordeeld. Toestanden zoals ziektes, natuurrampen etc. kunnen uiteraard niet als rechtvaardig of onrechtvaardig beschouwd worden, tenzij men deze toeschrijft aan de wil der Goden. In dit laatste geval zou men inderdaad kunnen stellen dat de Goden niet rechtvaardig geweest zijn blindelings mensen te treffen.

Vervolgens haalt de referent de weerleggingen van DWORKIN, COHEN en KOLM aan om te eindigen met die van RAWLS.

Ronald DWORKIN maakt een onderscheid tussen gelijkheid van kansen en gelijkheid van resultaten. Doch om die gelijkheid van kansen te verwezenlijken zou men ook initieel de vrijheid moeten beknotten. Volgens de referent zouden 'libertariërs' zoals Hillel STEINER, dan ook deze stap zetten en het recht zijn vermogen aan zijn kinderen te schenken verwerpen.

G.A. COHEN stelt dat alle publieke goederen publiek blijven en verwerpt de conventie "first come, first served". Dit zou dan verhinderen dat uit het eigendomsrecht van eenieder op zijn lichaam het eigendomsrecht op de productie afgeleid zou kunnen worden in zoverre gebruik gemaakt werd van publieke goederen om die tot stand te brengen. De benadering van COHEN holt het eigendomsrecht over zichzelf evenwel volledig uit, daar dit niet verenigbaar is met een publieke toe-eigening van de goederen die noodzakelijk zijn om zijn leven in stand te houden.

S.C. KOLM aanvaardt sociale contracten waarvan de staat de uitvoering aan individuen kan opleggen. Als eenieder zou instemmen om een som X te besteden voor een publieke dienstverlening, zou de belasting om die overeenkomst hard te maken ook rechtmatig zijn. De referent verwerpt echter die oplossing omdat het de steun aan de armen zou doen afhangen van de willekeur van de gehele bevolking.

Voor de referent is de fout van het libertarisme evenwel recht en werkelijkheid te verwarren. Wat is het recht op vakantie te gaan als ik hiertoe de middelen niet heb. Omdat VAN PARYS wel inziet dat er een schaarsteprobleem is en dat het onmogelijk is aan ieder de middelen te geven om gelijk wat te doen, doet hij een beroep op RAWLS om te stellen dat rechtvaardigheid alleen het maximaliseren van de (reële) vrijheid van de allerarmsten veronderstelt, het "MAXIMIN-beginsel" (2). Zo zou de ongelijkheid enkel aanvaard worden in zoverre zij ten goede zou komen aan hen die er het slachtoffer van zijn. Tevens zou ook aan de aspiraties van de libertariërs zijn voldaan aangezien formele vrijheid enkel mogelijk is wanneer aan de armsten "reële vrijheid" wordt geschonken.

BEOORDELING

De aantrekkelijke synthese tussen collectivisme en libertarisme van Philippe VAN PARYS is evenwel on-

voldoende gemotiveerd. Hij gaat er immers van uit dat er op de ene of de andere manier een welvaartsoverdracht moet geschieden naar de armsten, maar vergeet die stelling ethisch te funderen. Ethisch bekeken zijn de levensprojecten van rijkere als van armen echter evenzeer verdedigbaar. De schending van de vrijheid van de enen, dus van zijn mogelijkheid zichzelf te worden, ten gunste van een andere veronderstelt een morele theorie die de (gelijkwaardige) persoonlijke moraal van beide actoren overstijgt. In de moraalwetenschappen zijn er evenwel slechts een beperkt aantal beperkt aantal benaderingen mogelijk om het probleem op te lossen veroorzaakt door de schaarste van de middelen die kunnen dienen voor een groot aantal individuele levensprojecten. De volgende oplossingen kunnen onderscheiden worden (3):

a) arbitraire keuze ten gunste van bepaalde morele actoren.

In die benadering wordt gesteld dat bepaalde actoren hun projecten moeten opgeven ten voordele van de armsten, in strijd met de evenwaardigheid van hun recht morele perfectie na te streven. Er bestaat evenwel geen enkel argument om a priori te bepalen dat het nastreven van morele perfectie van de ene boven dat van de andere geplaagd kan worden. Bijgevolg komt die benadering erop neer het recht te geven aan de armsten met geweld anderen te verhinderen evenwaardige levensprojecten na te streven. Doch een dergelijke benadering die geweld rechtvaardigt zolang deze geschiedt in naam van de eigen behoeften van de armen, geeft geen perken aan voor dit gewelddadig optreden zodat ze moeilijk als een coherente theorie aanzien kan worden.

b) het conflict door een derde laten beslechten.

Het gebruik van de schaarse middelen wordt aan geen van beiden gegeven maar wel aan een derde instantie toevertrouwd die het moreel project van eenieder zal incarneren en in functie van zijn eigen morele oordelen de middelen zal uitdelen aan de verschillende actoren. Dit is vermoedelijk de benadering van VAN PARYS, die in dit opzicht derhalve als een opvolger van PLATO, die in 347 voor Christus overleed, aanzien kan worden.

Voor PLATO bestaat de deugd in het bereiken van het juiste evenwicht tussen begeerte, drift (agressiviteit) en wijsheid. De plaats waar die harmonie het best verwezenlijkt wordt is niet - zoals SOKRATES het stelde - de mens, maar wel de supra-individueel wezen: de staat.

PLATO's collectivistische benadering van de moraal was in feite een reactionaire aanval op de progressieve filosofie van de sofisten, die van de (individuele) mens de maatstaf van alle dingen maakten en van Sokrates,

net zoals VAN PARYS' benadering een reactie is op de libertariërs. De bedoeling van beide filosofen is duidelijk de staat te rechtvaardigen, zij het om uiteenlopende redenen.

c) de vrijheidsethiek

In deze oplossing wordt rekening gehouden met het probleem van de sociale schaarste, dat zich bestendig zal blijven voordoen. Het is immers een deel van onze "condition humaine", ook al loochent Karl MARX het in bepaalde van zijn werken. Er wordt anderzijds rekening gehouden met de diversiteit van de morele actoren. De persoonlijke moraal kan niet worden verabsoluteerd in een supra-individuele incarnatie.

De oplossing bestaat erin dat de eindigheid van de morele actoren wordt erkend. Alle morele actoren hebben slechts een beperkt terrein om hun projecten te realiseren en mogen derhalve de hele wereld en de anderen niet tot het object van hun moreel project maken. Op juridisch vlak vertaald betekent dit dat iedereen recht heeft om zijn eigen fysieke en psychische talenten te gebruiken. De verwerving van middelen dient dan ook gebaseerd te zijn op vrijwillige uitwisseling. Het libertarisme vertrekt van deze morele benadering om de feitelijke ongelijkheid van de mensen te aanvaarden. Murray ROTHBARD en anderen hebben evenwel eveneens gesteld dat dit systeem op termijn vooral de zwaksten ten goede komt, omdat een maatschappij zonder agressie niet alleen moreel is maar ook efficiënter.

Een moraalfilosofie of ethica moet ten volle rekening houden met de morele zelfverantwoordelijkheid van de mens en met de relativiteit en dus de diversiteit van de menselijke projecten. De moraalfilosofie moet ten derde rekening houden met die onvermijdelijke gegeven van de sociale schaarste. Dit kan niet anders dan uitmonden in een rechtsethiek die het initiële eigendomsrecht op basis van arbeid huldigt en in een persoonlijke ethiek die aan elke persoon de opdracht geeft binnen de grenzen van deze rechtsethiek zichzelf te worden. Anders komen bestendig de strevingen naar morele perfectie van de verschillende morele actoren met elkaar in botsing. Dit is het geval in de twee vorige benaderingen die onvermijdelijk uitmonden in een regelrechte strijd tussen plundersaars en geplunderden. Bijgevolg is alleen de vrijheidsmoraal als politieke moraal waarin de eindigheden en de rechten van de morele actoren worden gerespecteerd, consistent.

BESLUIT

De tekortkomingen in het betoog van VAN PARYS zeggen niets over zijn capaciteiten als filosoof. Een dialoog is immers alleen dan mogelijk wanneer de deelnemers vrij zijn deze dialoog aan te gaan. Zoals HABERMAS het stelt moet de dialoog machtsvrij zijn.

Als de ene zijn opinies kan opleggen via dwang, is er geen sprake meer van een eerlijke dialoog. De dialoog is corrupt. Daarom is elke dialoog in een politiek kader in se corrupt. Men neemt er immers aan deel om voordelen te verwerven of veilig te stellen of - wat het geval is voor libertariërs - om aan dwang te ontsnappen.

Daarom zijn rationele argumenten zo zeldzaam in filosofie, economie en politologie. Daarom valt ook zoveel te vrezen van het offensief van de handlangers van het interventionisme zoals de voormelde VAN PARYS of de Gentse filosoof Koen RAES die in 1986 als gastspreker aanwezig was op het studie-weekeinde "Kan vrijheid zonder moraliteit" te KALTERHERBERG. Hun bedoeling is immers niet te dialogeren

maar alleen argumentaties te vinden om de verspreiding van het libertarische AIDS (Anti-Interventionistische Denk-Systeem) in te perken.

1. P. VAN PARYS, in Actes du 7e Congrès des économistes de langue française, "Les niveaux de vie des Belges", pp. 47-71.
2. naar John RAWLS, A Theory of Justice, 1971, Harvard University Press. Dit beginsel houdt in dat sociale ongelijkheden alleen verantwoord zijn wanneer ze in het belang van de minstbedeelden zijn.
3. cfr. B. BOUCKAERT, Handelen in een wereld van schaarse middelen, voordracht gehouden op 1 november 1986 voor het studie-weekeinde van het Libertarisch studiecentrum te Kalterherberg.

MYTHE 11

De Verenigde Staten moeten handelsbeperkingen toepassen tegen de landen die ook zulke beperkingen hebben gericht tegen de VS.

FEIT: Handelsbeperkingen werken zelfvernietigend.

Zoals met Mythe 1 gaat bovenstaande zienswijze ervan uit, dat alleen landen die exporteren, daarvan profijt hebben. Daarom dus moet men die naties straffen, die onze export belemmeren door importen in hun eigen land te bemoeilijken. Ook nu gaat deze zienswijze er geheel aan voorbij, dat er altijd twee partijen zijn bij elke (ruil-)transactie.

Handelsbeperking van buitenlandse exporteurs is net zo goed een handelsbeperking van Amerikaanse afnemers.

Represailles hebben dezelfde nadelige uitwerking als alle andere vormen van handelsbeperking. Zij beperken de keus van de afnemers en drijven de prijzen op. Trouwens, zou dit niet het geval zijn, dan zou men het middel van tegenmaatregelen ondeugdelijk vinden.

Een werkelijk effectieve importbeperking heeft tot doel dat de afnemers minder importgoederen en meer nationale producten kopen, maar dit kan alleen als de hoeveelheid te importeren goederen beperkt wordt, waardoor de prijzen omhoog gaan omdat door de binnenlandse producenten niet aan de vraag voldaan kan worden tegen concurrerende prijzen. Handelsbeperkin-

gen komen er op neer, dat de afnemers als gegijzelden worden gebruikt om in het buitenland concessies te krijgen voor de nationale exporteurs.

Afgezien van de schade, die de afnemers wordt aangedaan, zijn de importbeperkingen ook schadelijk voor de groep, die zij proberen te steunen: de (Amerikaanse) exporteurs

Naarmate de dollarstroom vanuit de V.S. vermindert, zullen de buitenlanders ook minder dollars hebben om te besteden en dus ontstaat er minder vraag naar Amerikaanse goederen op de wereldmarkten.

Het is beslist niet toevallig, dat de Amerikaanse export terugloopt telkens als een handelsbeperking import in Amerika vermindert.

Vergeldingsmaatregelen kunnen de Amerikaanse exporteurs alleen maar helpen als zij ten doel hebben om een bepaalde natie te dwingen haar eigen importbeperkingen op te heffen, waarop de V.S. op haar beurt haar beperkingen op heft.

Voor bepaalde beschermde takken van industrie spelen echter speciale belangen, die een dergelijke forcering

van de buitenlandse markt tegen gaan en zelfs als een tegenmaatregel zoals hierboven werkelijk effect sorteren, dan is dat pas op zeer lange termijn merkbaar, waarbij de Amerikaanse afnemers toch het slachtoffer blijven.

In het verleden hebben de V.S. getracht handelsbeperkingen in te voeren en het werden stuk voor stuk hopeloze rampen. In 1930 bijvoorbeeld wakte de zgn. Smoot-Hawley maatregel met betrekking tot de invoerrechten zulk een golf van tegenmaatregelen op, dat de Grote Depressie van toen alleen maar verergerd werd, omdat de wereldmarkten voor Amerikaanse producten werden gesloten. Een maand voordat President Hoover in Mei 1930 de Smoot-Hawley Wet zou bekrachtigen hadden al 30 verschillende naties tegen de voorstellen geprotesteert. Vele van de meest bevriende en nauwste handelsrelaties van de V.S., zoals Cuba en Canada verhoogden de invoerrechten op Amerikaanse producten, met een directe invloed op de export vanuit Amerika naar die landen. Handelsbeperkingen brengen handelsoorlogen niet ten einde, maar verergeren deze daarentegen.

In tabel 8 wordt het percentage aan exportgebonden arbeidsplaatsen getoond in de verschillende Amerikaanse Staten en daaruit is een goed idee te vormen van de hoeveelheid van die arbeidsplaatsen, die exportafhankelijk zijn.

STATE	% EXPORT-RELATED	STATE	% EXPORT-RELATED
Alabama	11.4	Montana	5.6
Alaska	34.7	Nebraska	9.1
Arizona	21.3	Nevada	11.1
Arkansas	10.0	New Hampshire	14.5
California	15.1	New Jersey	12.7
Colorado	12.9	New Mexico	6.0
Connecticut	15.9	New York	12.2
Delaware	13.6	North Carolina	11.7
Florida	14.7	North Dakota	10.8
Georgia	12.3	Ohio	15.9
Hawaii	4.9	Oklahoma	12.7
Idaho	13.2	Oregon	15.4
Illinois	13.8	Pennsylvania	13.3
Indiana	13.9	Rhode Island	16.3
Iowa	13.1	South Carolina	13.8
Kansas	12.5	South Dakota	8.5
Kentucky	11.4	Tennessee	11.4
Louisiana	11.7	Texas	13.6
Maine	8.8	Utah	10.0
Maryland	11.4	Vermont	14.6
Massachusetts	15.0	Virginia	12.0
Michigan	15.5	Washington	24.0
Minnesota	13.1	West Virginia	15.5
Mississippi	8.9	Wisconsin	14.0
Missouri	11.3	Wyoming	5.8

Figuur 8.

Source: U.S. Trade Representative

De van de export afhankelijke industriële productie beslaat een aanzienlijk deel van de totale werkgelegenheid in de 50 staten van de V.S.

Deze banen zouden ernstig bedreigd worden wanneer de importlanden als bescherming tegen de protectionistische maatregelen van de V.S. beschermende maatregelen zouden gaan nemen.

MACHT

Het traditionele liberalisme ziet in de regering een essentiële kwaaddoener. Het vreest de regering en probeert daarom beperkingen op zijn macht te leggen.

Zoals Woodrow Wilson het uitdrukte, "De geschiedenis van vrijheid is de geschiedenis van het limiteren van staatsmacht". De neo-liberalen van tegenwoordig geloven in het versterken van de staatsmacht ten koste van de individuele vrijheid. Communisten streven naar de centralisatie van alle machten in een staat, als noodzakelijke voorspel van een politie-staat. Vele neo-liberalen hebben een hekel aan deze vorm van staat. Wat zij louter willen is goed doen en het menselijke lot verbeteren. Maar zij willen dan wel dat de regering ongelimiteerde macht heeft, om goed te doen. Ze kijken met wantrouw naar de burger en met goedkeuring naar de regering. Zij trachten een regering te stichten die ongelimiteerde macht heeft, om het individu te leiden en in bedwang te houden voor het welzijn van de maatschappij. Om ervoor te zorgen dat de sterken geen gebruik maken van de zwakken, om ongelijkheden in inkomens en gezondheid af te schaffen en om de histori-

sche rol van Robin Hood te spelen, die van de rijke stal om gedeeltes van de opbrengst tussen de armen te verdelen. Neo-liberalisten spelen zonder het te weten, het communistische spelletje. Ze bedoelen het goed, maar ze zien de harde diktaat van Lord Acton niet in: "Elke macht heeft de neiging corrupt te zijn maar absolute macht pleegt absolute corruptie".

LIBERTARISCH BOEKCENTRUM

Postbus 336 - 2100 AH Heemstede

Bezoeken? Informatie?

Bel 023 - 290941

„Specialist in vrijheid sinds 1975!“

OPEN BRIEF VAN LEON NELEN

Eerst wil ik de VVD-fractie bedanken voor haar erkenning (in weerwil van het ANC freedomcharter) dat er "in Zuid-Afrika een groot aantal etnische groeperingen bestaan" (Zulu's, Afrikaaners, Sotho's en Xhosa's), er in het 'bevrijde' Zimbabwe "geen sprake is van een parlementaire democratie" en in de zin van het naleven van "democratisch spelregels" ook "de VVD aarzelingen heeft over bepaalde tradities binnen het ANC" en haar verklaring dat "Een bezoek van Buthelezi aan Nederland zou door de VVD worden toegejuicht". Deze verklaringen zijn echter van weinig waarde zolang de VVD deze standpunten niet zelf naar buiten brengt. Net als de huidige VVD ben ik voor een man, een stem in Zuid-Afrika, maar de VVD vergeet het democratische recht op zelfbestuur voor volkeren die vrezen door een oppermachtig one man, one vote Zuidafrikaans parlement te worden gekolonialiseerd.

Hierbij doe ik U toekomen mijn afwijkende standpunten inzake het VVD-beleid t.a.v. Zuid(elijk) Afrika. Ik vraag VVD-leden en dus afdelingen deze moties bij hun afdeling, c.q. kamercentrale in te dienen. Bovendien vraag ik U steun als kandidaat-woordvoerder voor het Zuid(elijk) Afrika beleid van de in 1990 te kiezen VVD-fractie.

FEDERALISME

Ik verwerp het stelsel van apartheid als deze mensen verdeelt naar ras en ik streef net als de huidige VVD, CDA, PvdA, D'66, PSP, SGP, RPF en GVP naar gelijke politieke rechten voor alle Zuidafrikanen. Het enige verschil is alleen dat tot deze gelijke politieke rechten, gezien de meerdere stammen in Zuid-Afrika, m.i. (en ook van RPF-GPV-SGP) echter ook behoort (zoals in België en Zwitserland) een federaal-democratisch stelsel van alle stammen in Zuid-Afrika, w.o. de Afrikaaner-stam en het vertrouwen in het democratische karakter van de zgn. 'bevrijdingsbeweging' ANC/UDF (zowel voor blank als zwart). Vrij te vormen stammen/volkeren zijn noodzakelijk voor elke wetgevende democratie. De VVD heeft na het verbod van het UDF in Zuid-Afrika met de woorden "een politiek signaal dat werkelijke verandering in Zuid-Afrika is geboden, veranderingen gericht op beëindiging van het systeem van apartheid" zich opgesteld achter de EG-sanctie-maatregelen maar wil, uit een naïeve zgn. niet-bemoedigt met Zuid-Afrika niet precies verwoorden wat de preciesere voorwaarden zijn voor een beëindiging van de door de VVD gesteunde economische EEG-sancties. Tot deze voorwaarden mag m.i. nooit behoren een legalisering van het gewelddadige ANC/UDF

dat in haar 'freedom-charter' Zuidafrikaanse stammen niet het recht gunt van autonomie van een toekomstig one man, one vote Zuidafrikaans parlement, zoals Groot-Brittannië en Nederland zich ook niet wensen te onderwerpen aan een oppermachtig one man, one vote Europees parlement (Lubbers' antwoord op een kamervraag: "De politieke eenwording van Europa mag niet zo ver gaan als bijvoorbeeld in de Verenigde Staten van Amerika"). Op mijn vraag "Waarom veroordeelt de VVD slechts het gewelddadige en niet het dictatoriale karakter van het ANC" heeft een beleidsmedewerker namens de VVD-fractie mij gewezen op de "zeer kritische" kamervragen die door de VVD-fractie zijn gesteld n.a.v. de vestiging van een ANC-kantoor in Amsterdam. In de door mij bij de staatsdrukkerij opgevraagde tekst van deze kamervragen heb ik echter helemaal geen verwijzing naar het dictatoriale karakter van deze zgn. "bevrijdingsbeweging" kunnen vinden. De VVD heeft tot nu toe nooit openlijk gewezen naar het dictatoriale karakter van het ANC!

VERSCHIL MET EUROPA ?

1. Verklaringen zoals de erkenning van het bestaan van meerdere etnische groepen in Zuid-Afrika (Zoeloe, Xhosa, Sotho, Afrikaner) en aarzelingen over het naleven van democratische spelregels door het ANC en door het zgn. 'bevrijde' Zimbabwe en het toejuichen van een bezoek van Buthelezi aan Nederland zoals die 12 oktober 1988 door beleidsmedewerkers namens de VVD-fractie in een schriftelijk antwoord aan mij zijn verklaard, moeten door de VVD ook naar buiten worden gebracht.

2a Er is weinig verschil tussen onze EEG en een toekomstig democratisch Zuid-Afrika. Omdat er in Zuid-Afrika meerdere volkeren bestaan, kan een toekomstig democratisch Zuid-Afrika niet vergeleken worden met (op de aanhangers van de Frysk Nationale Partij na) het volkenkundig homogene Nederland maar wel met onze eigen EEG, waar stammentegenstellingen tussen Nederlanders, Duitsers, Fransen enz. een oppermachtig one man, one vote Europees parlement onwenselijk maakt. De VVD moet daarom de regering-Botha steunen in haar streven naar een one man, one vote Zuid-Afrika met het recht op zelfbestuur voor stammen die vrezen zich overweldigd te voelen door een oppermachtig one man, one vote Zuidafrikaans parlement, even zo goed als de VVD aan de 12 stammen/lidstaten in onze eigen EEG het recht gunt van zelfbestuur in het one man, one vote Europa.

Het streven naar afschaffing van de groepsgebiedenwet is ondergeschikt aan het streven naar gelijke politieke rechten voor blank en zwart in een toekomstig federaal-democratisch Zuid-Afrika. De VVD moet daarom bepleiten dat in het geval van een toekomstig federaal-democratisch Zuid-Afrika alle internationale strafmaatregelen tegen Zuid-Afrika moeten worden beëindigd.

2b Niet de regering-Botha maakt misbruik van de (bestaande) stamentegenstellingen in Zuid-Afrika maar het ANC. De ANC-eis voor een oppermachtig one man, one vote Zuidafrikaans parlement, zonder recht op zelfbestuur voor de verschillende stammen wordt immers (net als in Europe) door de verschillende stammen (lidstaten) afgewezen, waaruit het ANC het recht meent te ontleen voor haar gewelddadige strijd voor haar werkelijke doel, een marxistisch Zuid-Afrika.

2c De stelling dat de oorzaak van het conflict in het huidige Zuid-Afrika is gebaseerd op raciale tegenstellingen is dezelfde leugen als de zgn. 'taalstrijd' in België en de zgn. 'godsdienststrijd' in Noord-Ierland welke in werkelijkheid etnische conflicten zijn tussen Vlamingen en Walen en tussen Ieren en Schotten waarvoor de oplossing federalisme is.

3. De VVD moet behalve het gewelddadige ook het dictatoriale karakter van het ANC/UDF veroordelen. Alle Nederlandse financiële (ook incl. via EEG en VN) en morele steun (zoals het felicitatie telegram aan de 70-jarige ANC-leider Mandela) aan het ANC/UDF moet worden beëindigd. VVD-gemeenteraadsfrakties wordt gevraagd te protesteren tegen de huis-aan-huis-collectes voor het ANC in vele Nederlandse gemeenten, vooral omdat deze omstreken collectes een streep zetten door het karakter van betrouwbaarheid en algemeen belang van de huis-aan-huis-collectes.

HULP AAN DICTATORIALE REGIMES

4. Nederlandse ontwikkelingshulp aan dictatoriale regimes waarin geen positieve ontwikkelingen in democratisering plaatsvinden, moet worden versterkt aan democratische ontwikkelingslanden. Omdat:

- het VVD-argument (1983) dat aan landen als Nicaragua Nederlandse hulp moest worden verstrekt omdat "anders de machthebbers te afhankelijk worden van Cuba en de USSR" in de praktijk minder zwaar weegt dan de morele steun die aan het verlenen van financiële hulp verbonden is.
- Nederlands belastinggeld niet het economisch wanbeleid van dictators hoeft te compenseren.
- wanneer de VVD de ontwikkelingshulp aan lan-

den als Zimbabwe, Zambia, Nicaragua, enz. stopt deze wordt voortgezet door CDA en PvdA en d. er helaas nog voldoende armoede valt te bestrijden in democratische ontwikkelingslanden.

5. Aanhangers van de m.i. hervormingsgezinde regering-Botha worden soms voor racisten uitgemaakt. Maar degene die iets langer willen nadenken komen tot de conclusie dat het juist andersom is. Zowel het pleidooi van conservatieve Afrikaaners als Andries Treurnicht voor een blank minderheidsregime en de steun van VDA, PvdA, D'66 en de huidige VVD aan dictatoriale regimes zoals in Angola, Zimbabwe, Mozambique, Zambia en Tanzania en aan het marxistische ANC/UDF en SWAPO zijn beide gebaseerd op de theorie dat de bevolking in Zuid(elijk) Afrika (nog) te onderontwikkeld is voor democratie. Ook de stelling dat in onze eigen EEG wel recht is op zelfbestuur voor de verschillende stammen (Nederlanders, Duitsers, enz.) maar niet voor de verschillende stammen in Zuid-Afrika met als enige verschil het grotere verschil in huidskleur tussen Zulu's, Afrikaaners, Sotho's enz. dan tussen Nederlanders, Duitsers enz. moet door de VVD veroordeeld worden als een vorm van racisme.

6. "Apartheid verdeelt de mensen, sport brengt de mensen bij elkaar" was het naïeve antwoord van de Zuidafrikaanse Rugby bondscoach op de vraag waarom hij onderhandelde met een terreurorganisatie dat vrijwel dagelijks bomaanslagen in Zuid-Afrika uitvoert. De Zuidafrikaanse sportwereld dient niet met het ANC over een beëindiging van de sportboycot te onderhandelen, maar met de regeringen die voor de uitvoering van die boycot verantwoordelijk zijn, w.o. de Nederlandse.

7. Het is naïef om te veronderstellen dat een marxistische eenpartijstaat slechts een tijdelijke fase is in de ontwikkeling van een zgn. 'bevrijd' land.

8. Wat is het effect van de EEG-sancties tegen Zuid-Afrika als de VVD niet de preciesere voorwaarden voor een beëindiging van die economische strafmaatregelen bekend maakt.

Zo'n zes jaar terug had ook de VVD de zgn. 'wederopbouwsteun' aan het zgn. 'bevrijde' Nicaragua gesteund omdat "zonder westerse hulp de Nicaraguaanse machthebbers verder zouden afdwalen in de handen van Cuba en de Sovjet-Unie".

Verklaart dit de steun aan het ANC/UDF?

Niemand heeft de volledige waarheid in pacht.

Voorverkiezingsfonds L.P.M. Nelen als kandidaat-woordvoerder Zuid(elijk) Afrika beleid van de toekomstige VVD-Tweede Kamerfractie, uitgever van de nieuwsbrief PRESSIE-LIBERAAL.
Postgiro 5481067, Postbus 3, 4756 ZA KRUISLAND.

WAT IS LIBERTARISME? 1

Libertarianism has only a tiny ideology: "THOU SHALT NOT AGRESS"

H.J. Jongen sr.

De laatste tijd kregen we verschillende verzoeken om de filosofie van het Libertarisme nog eens te verduidelijken.

Dit vooral om voor veel nieuwe lezers de zaak eens op een rijtje te zetten. Maar tevens om ook de ervaren libertariërs nog eens de argumenten te geven die ze in gesprekken zo vaak nodig hebben.

Aan het begin van dit jaar had ik zeer kort na elkaar drie gesprekken die mij er toe brachten om dan maar zo snel mogelijk met deze serie te beginnen.

Ik had een lunch afspraak met een belangrijke accountant. Nadat er allerlei zakelijke dingen waren afgehandeld, kwam het Libertarisme ter sprake.

Op een gegeven ogenblik zei hij: "Och, ik geloof dat jullie wel goede dingen hebben, maar jullie zouden niet zo extreem rechts moeten zijn".

Ik zeg: "WAT? Vind jij het Libertarisme EXTREEM RECHTS?", en tot mijn verbazing kreeg ik als antwoord: "Ja, en dan druk ik me nog zwak uit".

Als op dat moment mijn schoenen hadden kunnen uitvallen van verbazing, zou dat gebeurd zijn.

Je eerste gedachte is dan "Hoe kan iemand dat nu van ons denken?", direct gevolgd door: "Hoe kan die man zo stom zijn.", en dan weer onmiddellijk er achter aan: "Heb ik het dan altijd zo slecht uitgelegd?".

Ik zal nog terugkomen op zijn redenering en de verklaring. Maar eerst de andere gesprekken.

Het tweede gesprek vond toevallig plaats op diezelfde avond. We hadden bezoek van een gepensioneerd technicus. En dan komt er bijna altijd wel iets over het Libertarisme op tafel. En de tweede keer op die dag werd ik met stomheid geslagen toen mijn bezoeker zei dat hij zich best met veel dingen van het Libertarisme kon verenigen, als "jullie maar niet zo extreem links waren".

Uiteraard heb ik hem toen het verhaal van diezelfde ochtend verteld.

Drie dagen later had ik weer een dergelijke ervaring met een student. Mijn gesprekspartner maakte nu bezwaar tegen de "atheïstische basis" van het Libertarisme.

Op de onjuistheid daarvan zal ik ook later nog terugkomen.

Laat ik hier eerst zo kort mogelijk stellen wat het Libertarisme WEL is.

Daarvoor gebruik ik een stelling van Karl Hess::

**Libertarianism has only a tiny ideology:
"Thou shalt not aggress."**

Zeer eenvoudig dus:

Het Libertarisme heeft maar een zeer eenvoudige ideologie:

GIJ ZULT JEGENS UW NAASTE GEEN AGRESSIE PLEGEN.

Iedereen die zich konsekvent aan die regel wil houden, IS een Libertariër; of hij dat zelf weet of niet, doet er niet toe. En iedereen die er zich niet aan houdt, is geen Libertariër, ook al noemt hij zich wel zo.

Dit komt zeer dicht bij een ander "gebod": **GIJ ZULT NIET STELEN.** Ik vind echter de "niet agressie" een nog iets ruimer begrip.

Toen ik dit aan mijn vriend de accountant voorlegde, vond hij dat nogal eenvoudig en zei dat daar toch "alle mensen voor zijn".

Als je deze grondslag van het Libertarisme inderdaad zo aan iemand uitlegt, zegt hij al vlug dat hij daar ook voor is.

Maar als je vraagt of hij dat in al zijn konsekwenties wenst te aanvaarden, schrikt hij meestal terug.

De agressie van een persoon tegen een ander persoon wordt in het algemeen afgekeurd. Zelfs de agressie van een groepje personen (een bende bvb), wordt als slecht ervaren.

Maar zodra dit groepje zich een soort "legitimiteit" verschafft, dan vindt men het vaak geen agressie meer. Als dit stelen en/of agressie maar via de overheid gespeeld wordt, kan opeens alles.

Dan aanvaardt men dat jonge arbeiders moeten betalen voor jongelui die willen studeren; dat mensen moeten betalen om anderen (goedkoper?) naar de schouwburg te laten gaan; dat allerlei mensen moeten werken om aan vissers subsidie te geven voor grotere schepen, waardoor ze meer vis kunnen vangen, en daarna subsidie om diezelfde schepen af te breken.

Deze reeks kun je aanvullen met alle zaken waarmee de overheid zich bemoeit.

Moeilijk in dit soort gesprekken is de ander te laten inzien dat er geen PRINCIEPEEL verschil is tussen de agressie van een enkel persoon, en de agressie van een grote groep. Zelfs al is die groep 51% van de bevolking, of zelfs 99,9%.

En toch is het zeer belangrijk in het gesprek op dit punt tot duidelijkheid te komen, want anders is er geen basis voor het vervolg.

Mijn ervaring is dat de gesprekspartner dan meestal met allerlei problemen komt aandragen over: "en hoe los je dan op". Vul maar in, het onderwijs, de wegen, de zwakken in de maatschappij, enz. enz.

Als je er "in trapt" om voor het eerste probleem een Libertarische oplossing aan te dragen, zul je meestal merken dat dan de vraag wordt herhaald met een ander probleem. En dat gaat dan eindeloos door, en niemand overtuigt niemand.

Daarom probeer ik tegenwoordig om, alvorens op de oplossingen in te gaan, eerst duidelijk zijn uitspraak te krijgen dat hij het met "Het Libertarisch gebod" eens is. Het verdere gesprek blijkt dan meestal veel vruchtbaarder te zijn.

In dit eerste artikel in deze reeks nog even over de mening van de accountant betreffende het "extreem rechts" zijn van het Libertarisme. Op de andere hierboven genoemde meningen kom ik een volgende keer terug.

Op mijn vraag waarop dit extreem rechtse idee gebaseerd was, kreeg ik te horen dat onder andere bleek uit de Libertarische houding ten opzichte van Zuid-Afrika en de apartheid. "Jullie vinden zelfs dat je in dat land moet investeren".

Weer vielen mijn schoenen uit. Ik ben er toch echt van overtuigd dat in alle Vrijbriefartikelen en in alle gesprekken waarin dat ooit ter sprake kwam, een grote afschuw voor dit apartheidssysteem is uitgesproken.

Apartheid is wel een van de duidelijkste NIET-Libertarische uitingen. Iemand die daar voor is, is gewoon geen libertariër.

Ik heb het gevoel dat de uitleg die ik toen gegeven heb, voldoende was om de verkeerde mening recht te zetten. Vooral al het werk en de acties die door libertariërs gedaan worden om ook voor Zuid Afrika tot een menswaardige oplossing te komen, maakte indruk.

Het is zelfs zo dat de (Libertarische) oplossing in het boek: SOUTH AFRICA, THE SOLUTION de enige vreedzame oplossing is die er tot nu toe is aangedragen; alle andere oplossingen komen van groepen die zelf alleen maar de macht aan zich willen trekken.

Belangrijk en pijnlijk is echter te ervaren dat personen die toch goed kunnen lezen en die al jaren de VRIJBRIEF ontvangen, toch nog dergelijke verkeerde meningen kunnen hebben.

Daar moeten wij weer van leren, want kennelijk brengen we onze positie toch niet duidelijk of goed genoeg over.

Deze rubriek zou daar wat aan kunnen doen.

Laat ons uw mening, uw ervaringen in deze zaken weten. Wij zullen dan zien hoe we samen met elkaars kennis verder kunnen komen en zodoende werken met meer resultaat aan een betere maatschappij.

Professor Murray Rothbard wijst er in zijn boek FOR A NEW LIBERTY op dat het bij het beschouwen van het Libertarisme nuttig is om een onderscheid te maken tussen.

- a. Hoe zal de ideale situatie er straks uit zien? en
- b. Hoe komen we van de huidige toestand in die gewenste situatie?

In discussies is het belangrijk om beide problemen gescheiden te behandelen. Doen we dat niet, dan krijgen we alleen maar verwarring en ons gesprek wordt onvruchtbaar.

Ook moeten we niet trachten over te brengen dat de "Libertarische maatschappij" een situatie is van melk en honing en dat er dan helemaal geen problemen meer zullen zijn.

Wel kunnen we aantonen en rationeel beredeneren dat we in een eerlijker en rechtvaardiger wereld terecht zullen komen, en daardoor in een wereld zonder oorlog.

Ook komen we in een maatschappij die productiever zal zijn en doordat er meer geproduceerd zal worden, zal er ook meer te consumeren zijn. Ook door de allerarmsten en de allerzwaksten.

Het kan een wereld worden, waarin het nog beter is om te leven.

LIBERTARISCHE POLITIEKE PARTIJ/SCHADUWKABINET

In de vorige Vrijbrief stonden oproepen voor mensen, die in een politieke partij en/of een schaduwkabinet zijn geïnteresseerd.

We ontvingen voor beide acties reeds een aantal aanmeldingen.

Mocht U nog niets hebben laten horen, maar wel zijn geïnteresseerd, geef dan alsnog Uw naam en adres door, zodat we U kunnen melden wanneer deze mensen bij elkaar zullen komen.

In een volgende VRIJBRIEF zullen we U op de hoogte houden van de stand van zaken.

THE SOLUTION

De in de open brief van de Heer Nelen voorkomende idee van een Federaal Zuid-Afrika wordt uitvoerig beschreven in het boek *The Solution* van Frances Kendall en Leon Louw.

U kunt dit boek bestellen voor f 35,00 plus f 4,50 verzendkosten (voor abonnees VB f 32,50) bij LIFHAS, Postbus 680, 3100 AR Schiedam.

UITNODIGING

Europese vertegenwoordigers van LIBERTARIAN INTERNATIONAL bespreken plannen en resultaten in Amsterdam op 28 januari

U bent van harte welkom om in Amsterdam op 28 januari vanaf 17.00 uur een drankje te komen drinken met libertariërs uit verschillende landen.

Ook kunt u dan desgewenst deelnemen aan een gezamenlijke maaltijd. Deze zal omstreeks 19.30 uur beginnen.

Deze bijeenkomst wordt dit jaar voor de vijfde keer gehouden. Degenen die er al eerder aan hebben deelgenomen weten hoe gezellig en leerzaam het steeds is.

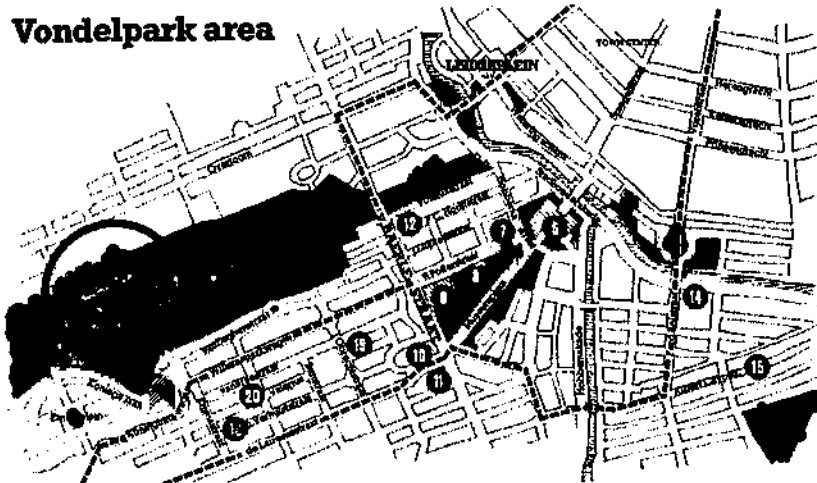
Het is niet noodzakelijk, maar het maakt het organiseren wel eenvoudiger als u ons even laat weten of u komt. Zeker als u ook blijft eten.

Bel naar Walther v. Hulten: 010-4262724 (Nederland).

De bijeenkomst wordt gehouden in het COK BUDGET HOTEL.

Koninginneweg 34, AMSTERDAM,
tel.: 020-646111

Vondelpark area

1. Central Railroad Station
2. Anne Frankhouse
3. Nationaal monument
4. Rembrandt house
5. Rijksmuseum
6. Municipal museum (modern art)
7. Coster Diamond Industry
8. Van Gogh museum
9. KLM Busstop
10. Concertgebouw-Concert hall
11. Rabobank
12. Shopping area
13. Post office
14. Heineken Brewery
15. Street market
16. Peking Garden
17. Maxifoto Professional
18. Holland Art & Craft Centre
19. John van Slooten Coiffures
20. Nan Cleaning Service

4th Libertarian International European Convention

DO HUMANS HAVE RIGHTS?

CONVENTION PROGRAMMATION

The convention will include two parts:

public sessions (simultaneous translation will be provide for the first two public sessions), monday July 10th and tuesday July 11th;

Libertarian workshops, wednesday July 12th and thursday July 13th.

Monday July 10th

First public session: "What is it to be a Libertarian?"

9 a.m. to 12 a.m.:

The Foundation of Individual Natural Rights

2.30 p.m. to 5.30 p.m.:

The State against Rights: a revised view of History.

Tuesday July 11th

Second public session: "To be a Libertarian: for what?"

9 a.m. to 2 a.m.:

The politics of "Human Rights"

2.30 p.m. to 5.30 p.m.

Protection of the individual: who should defend us?

Wednesday July 12th

all day long: Libertarian workshops.

Thursday July 13th

9 a.m. to 12 a.m.:

Libertarian workshops and concluding lunch.

PRACTICAL INFORMATIONS

Date: from Sunday July 9th to Thursday July 13th 1989.

Place: Centre International Maurice Ravel
6 avenue Maurice Ravel - 75012 Paris
Tél: 43 43 19 01

Expected participants: about 200 persons.

Price: 1.200 f, including the participation at the sessions and workshops, four lunches (monday, tuesday, wednesday, thursday) and the opening dinner on monday July 10th).

Lodging: from 700 f for the five nights of the Convention (room plus breakfast) at the center International Maurice Ravel. Other possibilities will be open at near-by hotels upon request. Participants will be able to stay at the Convention center for three more nights (friday 14th, saturday 15th and sunday 16th), upon the payment of a supplement.

Press contact: Anne Méaux, Média 7
(tél: 45 56 13 23)

Secretariat: Chantal Pelletreau
(tél: 42 61 55 02).

Beginselverklaring:

Wij geloven in persoonlijke vrijheid. Iedere menselijke samenwerking moet wederzijds vrijwillig zijn, en de wet mag vrijwillige samenwerking nooit verbieden. Geen enkel mens (of groep) heeft het recht om geweld, dwang, of fraude te initiëren tegen een ander mens of zijn eigendom.

Dat betekent dat wij werken voor:

- de onaantastbaarheid van persoonlijke en eigendomsrechten.
- de vrijheid van vereniging, contract, woord en verplaatsing.
- de afschaffing van alle sociale rechten: uitvoering daarvan schaadt immers de rechten van anderen.
- vrede en welvaart, voor iedereen.

DE VRIJE MARKT IN EEN ONVRIJE ECONOMIE

Ir. L.H.N. Jongen

Zoals in de andere artikelen wil ik hier nogmaals de beste wensen voor 1989 geven. Ik wens u meer vrijheid (of beter: minder onvrijheid) zodat u zelf kunt bepalen wat met uw leven te doen.

Dat zelf bepalen, of die vrijheid juist naar de vrije markt steeds meer beperkt wordt, bleek net voor het eind van 1988. De E.E.G. wil geen, met hormonen behandeld, vlees uit de V.S. importeren. De V.S. pareert dat weer met extra importhellingen op allerlei zaken uit de E.E.G.

Dat klinkt allemaal best in het belang van ons argeloze lezers/consumenten. Toch hier nog even wat achtergrond info voor het volledige plaatje.

- Door de E.E.G. is een groep geleerden aangezocht om te onderzoeken of en hoeveel hormonen er in vlees mogen. Let wet, in al het vlees zitten minstens natuurlijke hormonen. Bepaalde, in de V.S. goedgekeurde hormonen verlagen juist de schadelijkheid van vlees (minder vet).
- 5 dagen voordat die E.E.G. commissie met de uitkomst van de studie kwam, werd de commissie ontbonden en kwam er geen officieel standpunt. Mag u raden wat dat standpunt was, zeker als er dan aan de heel zware eisen in de V.S. voldaan zou worden.
- Er is nog steeds een vleesberg in de E.E.G. vanwege allerlei subsidies aan de boeren.

Als u 1 en 1 optelt ziet u dat het gewoon weer een ordinaire truc is om import buiten de deur te houden. Wel wil ik nog even kwijt dat ik (te) weinig over vlees/hormoon-toevoegingen weet. Ik ben er ook geen voorstander van om ongebreideld allerlei toevoegingen te doen, tenzij dat ook duidelijk aan de consument verteld wordt. Laat die dan maar zelf beslissen of hij met of zonder rood of wit, verpakt of onverpakt, V.S. of E.E.G. wil etc.

Aan het begin van het jaar passen terug- en vooruitblikken. Terugkijkend zien we vooral een goed aandelenjaar in België en Nederland. Japan was weer enorm gestegen, maar wie durft daar nog veel te beleggen?

Goud was gezakt, vanwege de inflatie die laag leek. In feite zoals al eerder betoogd is de inflatie, ook bij ons, hoger dan uit de cijfers blijkt. Daarom verwacht ik nog steeds hogere inflatie-cijfers, hogere rentes en hogere goud prijzen.

Daarnaast draaien de West-Europese economieën best redelijk, maar heerst er teveel angst in de V.S. Japan zal best wel weer verder stijgen, maar hoever zijn de bomen al in de hemel gegroeid?

In de praktijk betekent het voorgaande voor mij:

Verkoop de aandelen die onlangs het meest gestegen zijn en een wat speculatief karakter hebben, en wissel ze om in de wat degelijker West-Europese fondsen. De in bezit zijnde warrants houd ik nu ook scherper in de gaten om te gaan verkopen. De HAL-aandelen, hier aanbevolen en inmiddels verdubbeld, zou ik rond 1450 nog steeds niet verkopen. Vermoedelijk verdient u er meer aan om nog even te wachten.

Verder is het in Nederland van belang een kleine planning te maken rond het volgende:

- er is een dividend vrijstelling tot f2000 (voor echtpaar). Dus als u nu Philips of Kon Olie voor ca. f33000 koopt, is het dividend uit die f33000, tot f2000, belastingvrij. (U kunt natuurlijk ook f16000 Philips en f16000 Kon Olie kopen).
- iets dergelijks geldt voor rente ontvangsten (ongeacht of u al (hypotheek)rente betaalt).

Voor een echtpaar is f2000 rente ontvangsten belasting-vrij. Zo kan het zelfs in veel gevallen gunstig zijn uw hypotheek met f30000 te verhogen en die f30000 in deposito of bij de Roparco onder te brengen.